

11-44

სურვილით გვიან
სულს შეუთავაზინებ

ნათელი პირობა ახალი გზა
გზაზე

გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

ქილავ პირთი სხალთანი
გამგარჯვება

სახალხოვნური გამგარჯვება
მოსკოვისათვის ბრძოლა

ქილავ ლაპარაკით გვირს ჯარებს
გვენი ჯარების ნადავლი გინიშნავს

საქართველო
1942

ნაძვის ხე

ეს ყვავილია, ნაყოფი კი შეზღვევ იქნება

ანუ

წითელი არმიის სახალხოლო საჩუქარი საბჭოთა კავშირის და ყველა ქვეყნის მშვიდობისმოყვარე ხალხებს.

1.

საახალწლო საჩუქრები მამაც წითელ არმიას—საბჭოთა პატრი-
ოტებისაგან.

2.

საახალწლო საჩუქრები გერმანელ ფაშისტებს—მამაცი წითელი
არმიისგან.

ყირიმში აღოლუ ყვანჩალას...

ანუ ამაგი იმის შესახებ, თუ როგორ დაჰკარგა ახლად გამომცხვარმა „უძლიველმა მთავარსარდალმა“ აღოლუ ჰიტლერმა მერი და ფეოდოსია

კრილოვისებური

ყირიმში აღოლუ ყვანჩალას
ეზოვა ქერჩის ნაჭერი,
ფეოდოსიაც თან მქონდა
კლანჭებში გამოწვევი.

და მტაცებელი, ვერაგი,
შავი სულარის იერით
ხუჭე შემოჟდა, საუზმეს
ემზადებოდა მშვიდობი.

თან გულში ასე ფიქრობდა:
დღიანში ვარ სწორედო,
ანგარიშები ამ ფრონტზე
აშკარად გავსწორეთო.

რაკი ეს ქერჩი პირში მაქვს
—ცოტა რომ წავიკავოო,
გავსწვდები, ხელში მიქნება
გროზნოს ნავთი და ბაქოო.

ხელში მიქნება ყუბანი,
კოლხეთი ჩაის ველითო.
კახეთში მტევნებს ვაზებზე
მოვწყვიტავ ჩემი ხელითო.

თქვა და მოღირა ნისკარტი
ბრძანების საკარნახვად
და მოაგონდა უფცრად
მოხკოვთან უკან დახევა.

როსტოვს განცდილი სირცხვილი,
გამოქცეული მხედრები,
ღმერთს ყუბანს არა—შერჩენას
სულიას თხოვდნენ ვედრებით;—

რომ თვით ყირიმის აღმაც
ტყუილად დაუკვირნია,
რომ ჯარმა ხევატოპოლთან
მარცხად მიხსო ფეხია,

წინ ვეღარ იძვრის... ეს არის
უძლიველ სარდლის „გმირობა“?
„ეს ბრაუნიჩის ბრალია,
ვერ ამისრულა პირობა“.—

თქვა და დასწერა ფირმანი:
„ფიურერს ასე ენება,
ცხადდება მთავარსარდალის
პოსტიდან გადყენება.—“

მთავარსარდალი... მითხარით,
მთავარსარდალობას რა უნდა?
ნეტავ ეს აზრი აქამდე
მეფიქრა, მეგარაუდა.

ეფრეიტორი მეც კი ვარ,
რად მიჩანს გასაკვირადა?...
ჯარებს ხომ მთავარსარდალობდა
ნაბოლგონი პირადად?

თუმცა იღბალმა მას თავზე
გადაუმტვრია კაკლები,
მაინც სარდლობით რითი ვარ
ნაბოლგონზე ნაკლები?“

და მან დასწერა: „თავს ვნიშნავ
დღეიდან მთავარსარდალად,
თავს მოვკვეთ ვინმემ ჩემს მარცხზე
თუ ენა გაატარტალა.“

რის დამარცხება! დღეიდან
გირეწებთ წითლებს რას უწამ,
აქერ რომ გორას წიხლსა ვკრავ,
იქითურ გორას ძვრას ვუწამ“.

აღოლვის სიტყვამ ბრაუნიჩს
ფერი უცვალა ხელადა,
რაკი „ლომობა“ წაუხდა
გადიქვა კულა-მელადა.

ქება მიუძღვნა „ფიურერს“,
თქვა: „გენაცვალე ყელშიო,
მე წავხდი, მაგრამ შენით კი
გამარჯვება გვაქვს სელშიო...“

ღირსეული ხარ, გაუძებ,
უძლივე ჯარს, ჩემით ობოლსა,
მხოლოდ მითხარი, ხომ მაღე
აიღებ სევატოპოლსა?“

აღოლუ ყვანჩალამ ამ ქებით
„როლში“ შეტოპა იქამდე,
რომ საბასუბოდ უფცრად
დააღო „ოქროს“ ნისკარტი —

—„აიღებ! ყვა, ყვა!“—გასძაბა
ჰანგებით, „ოქროპირითა“,
და უცებ აღოლუ ყვანჩალას
ქერჩი გავარდა პირიდან.

მის დასაქვრად ანაწადა,
კლანჭი გაშალა, შოსწია
და კლანჭებიდან ბედკრულ ყვავს
გაუსხლტა ფეოდოსიაც...

* * *

ეს „გამარჯვება“ აღოლვის
რადიომ ქვეყნებს ახარა,
და მის „მხედრული ნიჭის“ წინ
შებელსმა თავი დანარა.

ფოსტის დამტარებელი ფუტყბით შემოვარდა ლუდხანაში, გაკუჭყიანებული კონვერტი დაუგდო დახლზე სიმსუქნისაგან დაკუტებულ კრიმპილდას.

— ფრილისგან არის? — იკითხა ქალმა და წერილს ხელი წაართანა.

— დიან, ფრილისგან. მაშინვე ვიცანი მისი ხელი. — მიუგო ფოსტის დამტარებელმა და ლუდის კასრს მიანიჭა. კასრთან გიუნტერი ფათურობდა. დონდლო, ბებერ ხელებით სატუმბს აცვამდა.

— გიუნტერი! — მიმართა კრიმპილდამ უფრო მსუქანს, მაგრამ უფრო მოძრავ ქმარს. — დაუსხით ერთი ლუდი დამტარებელს. იგი მე დამპირდა ახალწლის დღემდე წერილის მოტანას და კიდევაც შეასრულა.

— ჰმ — ჩაიზნუვლა გუნტერმა, ავის თვალით გადახედა დამტარებელს, მოზრდილი ჰქია ავისო, და საყვედურით სავე ტონით ჰკითხა ცოლს. — უფასოდ? ისე?

დიან, უფასოდ, ასეთი სასიხარულო შემთხვევისათვის პოლდის უფლება აქვს პაპამისის დატოვებულ ქონებიდან ასე მცირე ხარჯი გასწიოს.

გიუნტერმა უსიტყვოდ მიუტანა დამტარებელს ლუდი, ცოლთან მიბაჯბაჯდა. კონვერტს დახედა, უმაღლე იცნო აღმოსავლეთის ფრონტის საგანგებო შტემბელი და სიძის, ფრიდ ბონარის ხელი.

ერთადერთი შეიღის და მემკვიდრის პოლდის ქმარი ფრიდი, გიუნტერს და კრიმპილდას ეზიზღებოდათ. სიძე ვერ იჩენდა იმ ყურადღებას ლუდხანის პატრონ სიდდერისა და სიმამრის მიმართ, როგორც ნაჭირავე ბინაში გაზრდილ მემუსიკეს შეიღს შეჰფეროდა. კრიმპილდას კი ვერ გაეგო, რას ბოულობდა სასიყვარულოს მისი პოლდი ისეთ კაცში, ისეთ ქმარში, რომელიც ყველაფერს დასცინოდა, რაც კი მესამე იმპერიაში არსებობდა. მათ შორის — სიდდერსა და სიმამრსაც.

— კრიმპილდა, ეს უკვე მეტისმეტია, ფრიდი ახლა უკვე თავის თავს დასციინის. — წამოიძახა ქმარმა და წერილი ტყაცანით დახარცა დახლზე. კრიმპილდამ ქალაქს ხელი წამოავლო და ხამაძლა კითხვა დაიწყო.

ჩემო ძვირფასო, — წერდა ფრიდი. — თქვენ მთხოვეთ თუნდაც ერთ ცალ პეტერბურგულ ტყავს სამოგვებისათვის? ამას მე თქვენ შეგისრულებთ, თუ კი პეტერბურგი მის მისადგომებიდან საკუთარ ტყავს გაგვატანს. ამასთანავე ვიჩქარი ჩემი წარმატების ამბავი გაცნობთ. ხუთი თვის ბრძოლის ჯილდოდ თქვენმა ფრიდმა შემდეგი ორდენები მიიღო: რევიმეტიზმი მუხლების კრუნჩხვით, კუჭის კატარი პირის ლებინებით, ბუშტის და საშარდე მილების მთელი სისტემის მოშლა, ცინგა, ორივე ყურით სიყრუე, პირველი და მეორე ხარისხის დაზერა, თავი რომ დავანებოთ ჩემს უამრავ მეგობრებს. ტილებს იმედი მაქვს სულ ჩქარა მივიღო ფიჭვის ხის ჯვარი (იგი ჩემი ასეულის 85% უკვე მიიღო) უმაღლესი ჯილდო ყოველი გერმანიისათვის აღმოსავლეთში. ამ ჯილდოს რუსები გვაძლევენ და როცა მას მივიღებ, დივიზიის კანცელარია არ დააყოვნებს — იგი აცნობს პოლდის.

— ეს რას ნიშნავს გიუნტერი? — იკითხა კრიმპილდამ და გაკვირვებული თვალებით მიანიჭა ქმარს.

— სულელი, სულელი! — შეუღრინა გიუნტერმა და ბოდიშის ხდით მიაშურა შემოსულ მუშტარს.

— მაპატიეთ, ცოლთან სცენა მქონდა! — უთხრა გიუნტერმა მუშტარს, ლუდით სავე ჰქია მიაწოდა და ისევ ცოლს გადახედა, რომელიც წერილით ხელში გაშტერებული იჯდა სოსისკის გასაცხელებელ, ცარიელ ქვაბთან და პირზე ობმოკიდებულ მდგოგვით სავე ფილასთან. მუშტარმა გაიღიმა. ნაცნობი იყო და თამამად უთხრა გიუნტერს:

— არა ღირს საბოდიშოდ, გერმანიაში ახლა ყოველ ოჯახში იმართება სცენები, ფინალი-ლა დაგვიჩენია სანახავი.

— არა, ჩვენი სცენის მიზეზი აღმოსავლეთის ფრონტიდან მიღებული პოლდის ქმრის წერილი იყო. შენ იცნობ ფრიდს!

— სწორედ ეგ, აღმოსავლეთის ფრონტიდან მოსული წერილებია ყველა სცენების მიზეზი გერმანიაში. — თქვა მუშტარმა და ლუდის ჰქიას ხელი წამოავლო, აქ მეტი არაფერი წამომცდესო.

ბ. ჩხიძე

სანახაობანი ბერლინის ქუჩაში

პიტლერმა შემოიღო სიკვდილით დასჯა იმათთვის, ვინც არ შესწირავს თბილ ტანისამოსს ჯარისთვის. გაზეთებიდან

ნახ. დონისა

შებელსი „ფიურერის“ დავალებით აგროვებს სახალწლო საჩუქრებს ჯარისათვის. შეწირულება ხდება „სრული ნებაყოფლობის“ საფუძველზე, როგორც ეს თვით სურათზედაც ნათლად ხჩანს.

პიტლერს

გსურდა ომის გამაღებელს, მზაკვრების და მკვლელთა პაპას, მოსკოველთა სისხლი გესვია, ლენინგრადი შეგეშლაპა. მაგრამ ხელი მივატეხეს, დაგიკარგეს ჭამის მადა. კოვზი პირთან მიტანილი უცებ ლაფში ჩაგივარდა.

გმირნას

ფიურერის ძმა კაცი ხარ, ინაწილებთ ნადავლს ერთად. დღეს რომ შიტლერს კისერს სტეხენ, როგორღა გრძნობ. გერინგ, შენს თავს?! ხედავ: აწმყო გიშავდებათ, მომავალიც კარგი ვერ ხჩანს. ო, მადლობა უთხარ შენს ღმერთს, თუ ოხერი ტყავი შეგჩა.

შებელსს

ტრაბანს რატომ მოუყვლი ბაქაევ და ენაგრიქლო!

როგორ ილღესანაულს გერმანელმა ჯარისკაცებმა შობა?

ქვემოლ იბეჭდება გერმანულ ენაზე დაწერილი სატირული ფურცელი, რომელიც უნახეს მოკლულ გერმანულ ჯარისკაცს.

„სახელმწიფო საშინისტროს ცნობა შობის დღესასწაულობის შესახებ“

1. იოსები — გაიწვიეს ჯარში.
2. მარიამი — მსახურობს სათნოების დათ.
3. ყრმა იესო — ევაკუირებულია საშარო თავდასხმის საშიშროების გამო.
4. აღმოსავლეთელ მოგვებს — შემოსვლის ნებას არ აძლევენ.
5. მწყემსები შრომის ბეგარას იხდიან.
6. ბეთლემის ვარსკვლავი — დაბნულა.
7. თივა და ჩალა — რეკვიზირებულია სამხედრო ხელისუფლების მიერ.
8. ბაგა, ისე როგორც სხვა გეჯა და გობიც გადაეცა ნაციონალ-სოციალისტების პარტიას.
9. ბოხელში — საზენიტო ქვემეხია დადგმული.
10. ვირებზე ლაპარაკი აკრძალულია.

ხელს აწერს ოთხი მოციქული:
 „აღოლფი — ყოვლის შემქმნელი,
 შებელსი — ცრუმეტყველი,
 შიმლერი — ბრავით ყბაქცეული,
 ჰესი — გაქცეული.“
 („პრავდა“)

როგორ მალე შემოვაკლდა თქვენი მგლებს სადღეგრძელო! დამარცხების რწმენა ხალხში როგორ გინდა გააქარწყლო? რა მჭლეა და რა ღარიბი შენი სუფრა სახალწლო.

შიმლერს

შენგან ნაულეტ ხალხის სისხლით გასვრილი გაქვს ჩემის ღონა. მოსუცი თუ ახალგაზრდა დახანოცი ბევრი დაგჩა?

ფონ ბრაუნიჩს

ბევრი ფილდო მიგიღია სასჭოთხე მგლების მომდენს. მოსკოველთა დარბევისთვის მოელლოდი ახალ ორდენს. მაგრამ ბედმა გილალატა, დაგეჯახეთ რისხვად გზაზე, დაეცო, და შენს ურდოში მხეცს პანლური გითავაზეს. გიორგი კაპახნიძე

მუხისძიების ალუი

ნახ. გ. ყიფშიძისა

მთელ მსოფლიოს გადამბუგველ ომის ხანძრის გაჩაღება, თუ რა ძვირად მათ დაუფლათ, აწ იგემეს ყაჩაღებმა: მუხისძებრის ცეცხლის ალი მათ შავ ბუნაგს უკვე სწვდება, ველარ იხსნის კაცის მკვლელებს სვასტიკაზე აცოცება.

ორ ხეხსლს შუა

ნახ. თ. მარგველაშვილისა

პიტლერი: — რა მეზველება, რაღა ვქნა სულ ამერია დავთარი: წინ წითელი ჯარი მირტყამს, უკან — რუსული ზამთარი.

ნახ. გ. კელენჯერიძისა

— მოჰკალი ეგ კატა, თორემ უბედურებას გადაგვიკიდებს — რატომ? — ალბად პარტიზანებმა გამოუშვეს, კვალს მოჰყვებიან და შეგვაძმნიეს, გაქცევასაც ველარ მოგახერხებთ.

როსგოვთან

ნახ. ე. მარკოსიანისა

— უკვე დასრულდა შენი მარშრუტი, ამოცოცდი არამზად

ლაკაუბი

ბერლინი, მოსახლეობაში დიდი მოთქმა-მოთქმაა: ამ დილით ჰებელსმა რადიოთი გამოაცხადა, რომ დღეს არის ახალი წელი და ბერლინელებმა, რომელნიც არ უჯიფიან ჰებელსის არც ერთ სიტყვას, აღარ იციან — მართლა დადგა წელი, თუ ეს არის ჰებელსის მორიგი კორი.

ბერლინი, პიტლერმა ბრძანება გამოხცა, რათა გაგრძელებულ იქნას 1941 წელი განუსაზღვრელი ვადით. ადგილობრივი წრეები ამას უკავშირებენ პიტლერის ცნობილ განცხადებას: ომს ახალ წლამდე დავამთავრებთო.

ბერლინი, გამოცხადებულია ჯილდო, ვინც იპოვებს და ბერლინში წარადგენს იმ ქოვრიტს, რომლითაც პიტლერის განცხადებით, დაუნახავთ „მოსკოვის შიგნითა ნაწილი“. ხმა დადის, რომ ქოვრიტი დაიკარგა გერმანიის არმიის მოსკოვის მისასვლელებიდან ელვისებური უკან გაქცევის დროს.

ბერლინი, როგორც სარწმუნო წყაროებიდან იტყობინებიან, პიტლერის ფსიქიური მდგომარეობა თანდათან გაუარესდა. მის მიერ თავის თავის მსარდლად დანიშნვას აქაური ცნობილი ფსიქიატრები თქლიან ამ მოვფრიალ სერიოზულ სიმპტომადა.

ბერლინი, რათა თავიდან აცილებულ იქნას მახიურ პანიკა, მანიის იმ ქალაქებში, რომლებმაც განიცადეს ბომბარდირება, ჰებელსმა განკარგულება გახცა დანგრეულ სახლებს შემოავლონ მაღალი მესრე გააკრან წარწერები: „ამ მიმდინარეობს მშენებლობა“.

მაგრამ აღნიშნულია შემთხვევები, როცა უცნობი ხელი იქვე აკეთებდა წარწერებს: „სამუშაოთა მთავარი მწარმოებლები ინგლისი და საბჭოთა კავშირი“.

1. კოკასა შიგან რაცა დგას იგივე წარმოადინდება, შიტლერის სარდლობა შეგვინის, როგორც თხას—ლომის დიდება.
2. ვინაც მოუკლავს ის მოკლავს ნადირსა შავი ტყისასა, ჩვენი ლომგული მებრძოლნი ჯავრსა იყრიან მტრისასა.
3. არამკითხე მოამბეო, მიტყიპე და მიაგდეო, ფაშისტს გულში ტყვია დასცხე, თვალში ცეცხლი მიანთეო.
4. გიჟი მიუშვი ნებასო, ავით შეეყრება სნებასო... ფაშისტი ველარ აიტანს ჩვენგან ამოდენ ცემასო.
5. წვინტლიანი კაცისათვის მიზეზია ავღაროო. ფაშისტები გაპყვირიან: ჩვენ ვგამარცხებს ზამთარიო.
6. არ არისო გვარი მისი, ვერ შევადგება ხევა მწყერი, უკუტყვიულ ფაშისტ ბანდებს წინ წყალი, უკან—მეწყერი.

სან—

ნან. ი. დივოგორცევისი.

შებელსი—გულს მაინც არ გავიტეხ, წითელი არმიის მიერ მოსკოვთან 120.000 გერმანელი ჯარისკაცის დახოცვაც ადგილობრივი მნიშვნელობისაა და ამიტომ დანოცილებათ არ შეიძლება ვიანგარიშოთ.

ვაჟისა ჯარისკაცის ღიჯი

კაპიტანმა ასე გვითხრა:
გამოვიცვლით მალე ჰავას:
ჩვენი ჯარი საბრძოლველად
აღმოსავლეთისკენ წავა;
„საბრძოლველად“ ვამბობთ, თორემ
იქ ბრძოლაში არც ვიქნებით,—
საბჭოეთის ქალაქები
დაგვითმობენ ბჭეებს ნებით.
შეიქნება რუსის ჯარი,
ჩვენი დარტყმით დანაღობი —
და ჩვენ ესტამოთ ხიზილალა,
თეთრი პური, ცხელი სუბი!

ავვისტო

კაპიტანმა მოგვატყუა,
ღოღეს აშკარა ჩვენთვის არი.
ბრძოლა წითელ არმიისა,
გმირულია, საოცარი.
ჩვენი ჯარი იქლიტება
„სს“-ების დასდგეს გორი,
აქ იოლი გამარჯვება
სიცრუეა მონაჭორი.
ისმის ტყვიის ზოგუნდი და
ყუმბარების ზაბა-ზუბი.
არსად არის საოცრებო
თეთრი პური, ცხელი სუბი!

ოქტომბერი

ჩვენ გმარცხდებით და თანდათან
გმარცხდებით წითლებს ძალა.
პურის ქერქიც გვინატრება,
რის სუბი!.. რის ხიზილალა!..

დეკემბერი

წითელ ჯარის ტალა გვიტყვის
კიდევ უფრო მაგრად ახლა.
უკან სწრაფად გამოიბრუნებოთ,
თუმცა გვიკვირებს მუხლობს დალლა.
მშვიდვარებსა და განაწამებთ,
არც არაყი არ გვაქვს ყლობი —
აღარ გვჯერა აქ ვინილოთ:
თეთრი პური, ცხელი სუბი...

1942 წ. 1 იანვარი

მოულოდნელ სიხარულით
ცრემლმა იწყო დაბა-ღობი:
ტყვედ ჩავვარდი და მელირსა —
ესწამო პური, ებერიპო სუბი.

შირიგელი

სახალწლო საჩუქარი

მას შემდეგ, რაც ფაშისტები გერმანიის სათავეში მოექცნენ, კაპიტან ვაიმისის ცოლი ბერტა ვაიმისის ყოველ წელს აწყობდა ახალწლის შეხვედრას. ან რატომ არ მოაწყობდა? ესარჯებოდა რამე თუ? ნაძრაცი და ნადავლი ჯერ გერმანიის ქალაქებიდან მოდიოდა, ხოლო შემდეგ ევროპის ყოველ კუთხიდან.

ჩვეულებრივ ძუნწი და პურაძვირა ბერტა ახალ წლის შეხვედრას გულუხვად ხვდებოდა. ამ დღისათვის მის ქმარს ჩვეულებად ჰქონდა სახალწლო ამანათის გამოგზავნა. ბერტას თავის გამოჩენა უყვარდა და მოიბატონებდა ნათესავეებსა და მეგობრებს. დასვამდა მაგიდის გარშემო, დადგამდა შეფუთვით ამანათს მაგიდაზე, თავად ადგებოდა და დიდის ზეიმით იტყოდა:

— ჩემმა ქმარმა სახალწლო ამანათი გამომიგზავნა. ღმერთმა თქვენს ოჯახსაც ნუ მოაკლოს ასეთი ამანათი მრავალ წელს. გილოცავთ ახალ წელს!

შემდეგ ბერტა გახსნიდა ამანათს და ამოჰქონდა საჩუქრები. ბედნიერი იყო თავმომწონე ბერტა. მას ულოცავდნენ, ტაშს უკრავდნენ, შურდათ მისი და ელაქტებოდნენ მას.

აი, ამ წელსაც მოიწვია ბერტამ სტუმრები. არამც თუ ნათესავეები და მეგობრები, ნაცრომ-მეზობლებიც. ასეთი რაოდენობა სტუმრებისა არავის გააკვირვებია, რადგან უკანასკნელ წელს კაპიტანი ვაიმისის უკრაინაში იყო და განუწყვეტლივ აგზავნიდა მდიდარ საჩუქრებს. ქონი, პური, ძეხვი, ლორი, კარაქი, ყველი... რა გინდა სულო და გულო, რომ არ ყოფილა იმ უკრაინაში... მართალია, ასეთი საჩუქრები მრავალათეული ადამიანის სიცოცხლედ უჯდებოდა კაპიტანს, მაგრამ მთავარი ის იყო, რომ ბერტას მიერ საჩუქარი და ბერტაც ღებულობდა საჩუქარს. ადამიანის სიცოცხლეს კი ფაშისტი კაპიტანი რას დევებდა.

— რა საჩუქარს გამოგზავნის კაპიტანი წელს? რას? — ეკითხებოდნენ ერთმანეთს სტუმრები და ყველანი ბერტას უყურებდნენ.

ბერტა კი ფარშავანგით მორთული დადიოდა. დარბაზში, იცინოდა, ოხუნჯობდა და საათის ისრს უყურებდა.

ბერტა უფროსად დაიძაბა, როდესაც 12 საათს 5 წუთი უკოდა, ყველანი გარს შემოეხვივნენ მაგიდას. ხშირი სუნთქვისაგან ოხშივარი დადგა. ბერტა შევიდა მეზობელ ოთახში, გამოიტანა ამანათი და მაგიდაზე დადგა.

— ჩემი ქმარის საჩუქარია საბჭოთა რუსეთიდან, — მელიდურად სთქვა ბერტამ. — აქამდე უკრაინაში იყო, ახლა კი, ეს ერთი თვეა, რაც მოსკოვისაკენ გადაიყვანეს. ეს ამანათიც მოსკოვის ფრონტიდანაა. მე ვცნობ, ეს მისი ადიუტანტის ხელით დაწერილი მისამართია, როგორც ყოველთვის.

— ააა! ოოო! — აღმონდათ სტუმრებს. — ბერტა, ჩქარა!... ბერტამ შეხედა საათს... აჰა, თორმეტიც... ახალი წელი კარს უკაკუნებს... — ღმერთმა თქვენს ოჯახსაც ნუ მოაკლოს ასეთი საჩუქარი მრავალ წელს! მრავალ წელს — დიდის ამბით სთქვა ბერტამ. — გილოცავთ ახალ წელს!

ბერტამ მკერელი დანა შეჰყო ამანათის კიდეს, შეაქრა ნაპირი და აჰნადა თავი. — ვაი! — შეჰვიღა ბერტამ და ნაძრაც-ნადავლზე გასუქებულმა ქალმა იატაკზე ბრავიანი მოიღო.

უთუში მოკლული კაპიტანის მუნდირი და ქული იყო. ეს სამგლოვიარო ამანათი ოჯახისთვის გამოეგზავნა მის ადიუტანტს. მუნდირსა და ქულს მებენარები დასეოდნენ. ისინი ამოდოდნენ ზევით ჩუმი საშინელებით, არხევდნენ ფარაჯასა და ქულს, თითქოს უნდოდით მიერთობით ბერტასათვის უნაზვი სახალწლო საჩუქარი.

როდონს ძორძია

საბედისწერო ნაგუბი

ნახ. ღონისა

1942 წელი (პიტლერს) — გულის ნუ იტებს, ბედმა თუ გაგწირა, მე მაინც არ გადალატებ. უშენოდ ფეხს არ გადავდგამ: თან წაგოფუნ ჩემო მეგობარო!